

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การนำหลักสังคหัตถธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรเทศบาล
ตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้วิจัย : พระครูประดิษฐ์สมณคุณ (ฐานทศโต / ลือจันดา)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระมหามิตร ฐิตปัญญา, ดร.ป.ธ.๔, พธ.บ. (รัฐศาสตร์),

พธ.ม. (พระพุทธศาสนา), Ph.D. (Bud.)

: ผศ.ดร.สุวิน ทองปั้น, พธ.บ. (ปรัชญา), M.A. (Phil.), Ph.D. (Phil.)

วันสำเร็จการศึกษา : ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๖

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ ๑) เพื่อศึกษาหลักสังคหัตถธรรมในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท ๒) เพื่อศึกษาการนำหลักสังคหัตถธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ๓) เพื่อศึกษาแนวทางการนำหลักสังคหัตถธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด การศึกษครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมโดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญประชากร ได้แก่ บุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน ๑๐๓ คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน ๘๒ คน ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๙๑ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

การนำหลักสังคหัตถธรรมในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท สังคหัตถธรรม เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจคน การผูกไมตรี เอื้อเฟื้อ เกื้อกูล หรือเป็นหลักการสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน รู้จักวางตนให้เหมาะสมกับฐานะพูดแต่ในสิ่งที่เป็นประโยชน์ ละเว้นความชั่ว เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิต มีจิตใจมั่นคงไม่หวั่นไหว เปลี่ยนแปลงง่ายและดำรงตนไว้ไม่ให้ตกไปในความชั่ว ปฏิบัติกับคนทั้งหลายอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งอยู่ร่วมทุกข์ร่วมสุข ร่วมแก้ไขปัญหากับประชาชน

การนำหลักสังคหัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาค่า คือ ด้านสมานัตตตา ด้านทาน ด้านปิยวาจา ด้านอัตถจริยา

แนวทางการนำหลักสังคหัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด การนำหลักสังคหัตถุธรรมมาปรับใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตนเอง เพื่อให้เกิดความรัก ความสามัคคีกัน สามารถแยกเป็นรายด้านมีรายละเอียดดังนี้คือ ด้านทาน คือนำหลักเมตตาไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้มากขึ้น ด้านปิยวาจา คือ พูดจากับประชาชนด้วยความสุภาพ จริงใจ และพร้อมที่จะให้บริการ ด้านอัตถจริยา คือ ให้การบริการประชาชนโดยไม่มุ่งหวังว่าจะได้รับผลตอบแทน สิ่งของหรือคำชมเชย และ ด้านสมานัตตตา คือ ให้บริการแก่ประชาชนทุกคนที่มาติดต่อราชการอย่างเท่าเทียมกัน และเป็นธรรม

Thesis Title : The Application of the *Savghahavatthu* Principles in Doing works of the Chaturaphakphiman municipality Sub-district, Chaturaphakphiman District, Roi-et Province

Researcher : Phrakrupraditsamanakun (Thanadatto/luechanda)

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Thesis Supervisory Committee

: Dr.Phamaha Mit Thitapabbo Pali IV., B.A.(Pol.Sc.),
M.A.,(Bud.), Ph.D. (Bud.)

: Assist.Prof.Dr.Suwin Thongpan B.A.(Phil.),
M.A.(Phil.),Ph.D.(Phil.)

Data of Graduation : 31 March 2013

ABSTRACT

The objectives of this thesis were 1) to study the principles of *Savghahavatthu* (the virtues for social sodality) as depicted in Theravada Buddhism, 2) to study the implementation of the *Savghahavatthu* in doing work of the officers at the Chaturaphakphiman municipality Sub-district, Chaturaphakphiman District, Roi-et Province, and 3) to study the process of implementation of *Savghahavatthu* in doing work of the officers at the Chaturaphakphiman municipality Sub-district, Chaturaphakphiman District, Roi-et Province. This thesis was conducted based on mixed method research methodology. This thesis also applied In-Depth Interview to the Key Informants. The samples in this study were 103 officers at the Chaturaphakphiman municipality Sub-district, Chaturaphakphiman District, Roi-et Province, and did sampling by mean of Taro Yamane's method in which there were 82 samples at last. Moreover, the research instruments applied in this study were questionnaire, instant program in analysis, and had reliability at 0.97. The statistics used in this study were Percentage, Frequency, and Standard Deviation (S.D.).

The result of the study found that

According to Theravada Buddhist literature, *Savghahavatthu* was the Buddhist principle that aimed at social solidarity, sympathy, acts of doing favors, the virtues making for

group integration and leadership. It was the virtues that promoted the people to offer social service to the society including doing all wholesome activities that led peace to the society.

For the implementation of the *Savgahavatthu* principles in doing work of the officers at the Chaturaphakphiman municipality Sub-district, Chaturaphakphiman District, Roi-et Province, this study found that the officers implemented the *Savgahavatthu* principles in high scale in which categorizing from the largest to the smallest as *Samanattata* (even and equal treatment), *Dana* (giving), *Piyavaca* (kindly speech), and *Atthacariya* (useful conduct).

Nevertheless, for the process of implementation of the *Savgahavatthu* principles in doing work of the officers at the Chaturaphakphiman municipality Sub-district, Chaturaphakphiman District, Roi-et Province, the officers should integrate this Buddhist principle in accordance with individual profession for promoting love, unity and the total benefit of the people in the local community. For instance, in the case of *Dana* (giving), the officers should be compassionate to the customers and serve them with sincerity; spoke only the useful and nice word was good example for *Piyavaca* (kindly speech); while offered service to the people without any personal gain was recommended for *Atthacariya* (useful conduct); and *Samanattata* was to serve the people with equal treatment.